

Skinnskattebergs kommun

Beslut för förskola

---

efter tillsyn i Skinnskattebergs kommun

Tillsyn i Skinnskattebergs kommun

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Skinnskattebergs kommun under våren 2015. Tillsynen har avsett det samlade ansvarstagandet för utbildningen inom skolformen förskola.

Måluppfyllelse och resultat

Vårdnadshavares synpunkter gällande bemötande, flexibilitet, service, delaktighet, information samt övriga klagomål, efterfrågas i enkäter på enhetsnivå vartannat år. År 2014 gavs 164 enkäter ut till vårdnadshavare. Av svaren var 95 mycket nöjda och 28 var nöjda. Ingen var missnöjd eller mycket missnöjd.

Översikt över konstaterade brister i verksamheterna

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Förutsättningar för utbildningen i förskolan	Ingen brist konstaterad	
2. Utveckling av utbildningen i förskolan	Föreläggande	2015-12-15

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen, vid tidpunkten för tillsynen, saknar ett systematiskt kvalitetsarbete som utgår från de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet. Huvudmannen följer inte upp förskoleverksamhetens måluppfyllelse och det saknas en analys av vad som påverkar och orsakar måluppfyllelsen. Huvudmannen har därmed inte heller,

Beslut

2015-06-17

3 (10)

Dnr 43 - 2014:8429

utifrån en sådan analys, planerat och beslutat om nödvändiga utvecklingsåtgärder och hur dessa ska genomföras. Det systematiska kvalitetsarbetet är heller inte dokumenterat.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skinnskattebergs kommun att senast den 15 december 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen. Delredovisning av hur arbetet framskrider ska vara Skolinspektionen tillhanda senast den 1 oktober 2015.

Utveckling av utbildningen i förskolan

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i förskolan inom väsentliga områden, i syfte att främja ökad likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid förskoleenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat avseende förskoleenheternas arbete med att främja barnens utveckling och lärande, och att erbjuda en trygg omsorg i en god miljö fri från kränkande behandling. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger förskoleenheterna, för att de ska kunna ge barnen en god utbildning och omsorg. Huvudmannen analyserar sedan nulägesbilden i förhållande till de nationella målen, beslutar om vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som förskolecheferna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid förskoleenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv insamlat (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som förskolechefen tillsammans med förskollärare och övrig personal genomför vid förskoleenheterna.

Ett annat viktigt verktyg för att se till att utbildningen och omsorgen är likvärdig är en behovsstyrd resursfördelning, så att resursfördelningen mellan förskoleenheterna anpassas efter enheternas skiftande behov och förutsättningar. Med resurser avses såväl ekonomiska som personalmässiga resurser. Resursfördelningen följs upp och utvärderas, så att en bedömning kan göras i vilken grad den främjar barnens utveckling och lärande.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Skinnskattebergs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls. (4 kap. 3 och 5 §§ skollagen)
- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6–7 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Huvudmannen ser till att det systematiska kvalitetsarbetet inriktas på att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls samt att resultat inom utbildningen följs upp och att denna uppföljning dokumenteras.

Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen planerar och beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder för förskoleverksamheten och hur dessa ska genomföras samt dokumenterar analysen, planeringen och de beslutade utvecklingsåtgärderna.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktning på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål). Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

I förarbetena till skollagen (prop.2009/10:165 s. 306) anges att huvudmannen har det yttersta ansvaret för genomförandet av utbildningen vilket ger huvudmannen en central roll när det gäller att bedriva ett kvalitetsarbete som ska garantera kvalitet och likvärdighet. Kvalitetsarbete ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen. Det finns därutöver skäl att anlägga särskilda huvudmannaperspektiv på verksamheten. Som exempel kan nämnas behovet av att analysera variationer mellan skolornas resultat och måluppfyllelse. Även huvudmannens styrning,

uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten bör analyseras särskilt.

I Skolinspektionens intervju med barn- och utbildningsutskottet uppgav ledamöterna att huvudmannen ännu inte har fastställt några mål för det systematiska kvalitetsarbete avseende förskolans verksamhet. Under vårens möten har man främst behandlat akuta ärenden gällande lokaler för förskolan. I Skolinspektionens intervju med sektorchefen på förvaltningen uppger denna att arbetet med målformulering mot de nationella målen inte har påbörjats under innevarande år och att det inte finns något dokumenterat kvalitetsarbete på huvudmannanivå för förskolan. Sektorchefen uppger dock att det finns ett underlag till huvudmannens kvalitetsarbete i den kvalitetsrapport som sammanställts på enhetsnivå av förskolechefen. Förskolechefen uppger i Skolinspektionens intervju att hon tidigare år haft en dialog med politikerna i barn- och utbildningsutskottet. Någon sådan dialog har ännu inte efterfrågats av det ny tillträdde utskottet.

Skolinspektionen har inför tillsynen även tagit del av dokumentation avseende de systematiska kvalitetsarbeten som bedrivs på enhetsnivå vid förskolorna i Skinnskattebergs kommun. Dokumentationen består av en kvalitetsrapport som innefattar en sammanställning av förskolornas utvärderingar och enkäter till vårdnadshavarna. I kvalitetsrapporten beskrivs enheternas nulägesituation, enheternas reflektioner och deras förslag till utvecklingsåtgärder.

Det framkommer varken i dokumentationen eller i Skolinspektionens intervjuer om huvudmannen har tagit del av kvalitetsrapporten och gjort en analys av resultatet. Det framkommer inte heller om huvudmannen vidtagit några utvecklingsåtgärder utifrån svaren på enkäterna och i så fall vilka dessa utvecklingsåtgärder är. Det finns heller inte någon uppföljning av föregående års måluppfyllelse och det framgår inte några planerade utvecklingsåtgärder som har en koppling till en analys av måluppfyllelsen.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete eftersom det saknas en dokumenterad uppföljning och analys av måluppfyllelsen och ett dokumenterat underlag som visar vilka utvecklingsåtgärder som är planerade och hur dessa ska genomföras.

Motivering till föreläggande som ingripande

Skolinspektionen bedömer, utifrån bristernas karaktär, att ett föreläggande är det ingripande som är nödvändigt för att huvudmannen ska avhjälpa de

påtalade bristerna. Detta för att verksamheten ska uppfylla de krav som framgår av författningarna.

Övriga arbetsområden

Förutsättningar för utbildningen i förskolan

Huvudmannen ska ge förskolechefen och övrig personal vid förskoleenheterna förutsättningar, så att utbildningen i förskolan är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår bland annat att informera vårdnadshavare om och erbjuda barn utbildning i förskolan. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat att förse förskoleenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, samt se till att barngrupperna har en lämplig storlek och sammansättning. I arbetet ingår också att säkerställa att de förskolechefer som är anställda att leda verksamheten vid förskoleenheterna, och den personal som bedriver undervisning, har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. Huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av barn. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov. Kommunen utövar också sitt tillsynsansvar över fristående förskolor och pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen godkänt.

Beslut

2015-06-17
8 (10)

Dnr 43 - 2014:8429

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom detta arbetsområde.

På Skolinspektionens vägnar

Andreas Mehnert
Beslutsfattare

Kerstin Haster
Kerstin Haster
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Skinnskattebergs kommun

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvartagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens

arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Skinnskattebergs kommun

Den kommunala förskolan i Skinnskattebergs kommun omfattar fem enheter med sammanlagt 188 inskrivna barn. I kommunen finns ingen förskoleverksamhet som bedrivs enskild regi.

Barn- och utbildningsutskottet ansvarar för förskoleverksamheten. På förvaltningsnivå leds arbetet av en sektorchef och förskoleenheterna leds av en förskolechef.

Enligt Skolverkets statistik avseende år 2013 var antalet inskrivna barn per avdelning i Skinnskattebergs kommun 14,8 och antalet inskrivna barn per årsarbetare 5,1. Rikssnittet var 16,8 barn per avdelning och 5,3 barn per årsarbetare. Enligt samma statistik var andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning inom förskoleverksamheten i kommunen 58 procent, att jämföra med rikssnittet på 53 procent.

Enligt kommunens egna uppgifter var, vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsynstillfälle, antalet inskrivna barn per avdelning 16 och antalet inskrivna barn per personal 5,6.